

חוק עזר לעוספיה (פיקוח על מכירת בשר ומוצריו), התשע"ד-2013

פרסום: חש"ם 796, התשע"ד (31.10.2013), עמ' 102

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 14 ו-22 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצה המקומית עוספיה חוק עזר זה:

הגדרות

1. בחוק עזר זה -
 - "אחסון במקפיא" - אחסון במקפיא או בחדר הקפאה, בטמפרטורה הנמוכה ממינוס 18 מעלות צלזיוס;
 - "אחסון במקרר" - אחסון במקרר או בחדר קירור, בטמפרטורה של עד 4 מעלות צלזיוס;
 - "בדיקה וטרינרית" - בדיקת משנה או כל בדיקה מוקדמת של בשר הנערכת בידי הרופא הווטרינר מיד לאחר הכנסת הבשר לתחום השיפוט של המועצה ולפני הכנסתו לעסק, אשר בסיומה מוחתמת החשבונית או תעודת המשלוח המתאימה לבשר הנבדק בחותמת של המחלקה הווטרינרית במועצה, הנושאת את תאריך ביצוע הבדיקה ומציינת את תוצאותיה;
 - "בדיקת משנה" - כמשמעותה בתקנה 68 לתקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964 (להלן - תקנות שחיטת בהמות);
 - "בעל חיים" - לרבות בהמה, צאן, בקר, עיזים, עופות למיניהם, יונים ובעלי חיים אחרים שמגדלים אותם למטרות חקלאות, ייצור בשר מאכל וכל בעל חי או עוף אחר;
 - "בשר" - בשרו של בעל חיים או חלק ממנו, בין טרי ובין מקורר או קפוא, מבושל, מעושן או טחון, לרבות מוצרי בשר ובשר המעובד בדרך כלשהי למאכל אדם;
 - "המועצה" - מועצה מקומית עוספיה;
 - "הרופא הווטרינר" - הרופא הווטרינר של המועצה אשר מונה בהסכמת מנהל השירותים הווטרינריים במועצה (להלן - המנהל), או רופא וטרינר אחר של המועצה, אשר הרופא הווטרינר העביר אליו בכתב את סמכויותיו על פי חוק עזר זה;
 - "מוביל" - נהג או עוזרו, המוביל או המשווק מוצרי בשר בתחום המועצה;
 - "מוצרי בשר" - בשר ומוצרי מזון, מן הבהמה, מן העוף ומן הדגה, ולרבות מיני מזון ואוכל המכילים בשר, בין בבישול בין בצלייה ובין בכל דרך אחרת, לרבות -
 - (1) המבורגר, קבב, נקניקות, שישליק או שווארמה;
 - (2) עופות ומוצרי עופות;
 - (3) נקניק לסוגיו, יבש, מתובל, מעושן, מבושל או ממרח;
 - (4) דגים לסוגיהם, בין דגים חיים ובין דגי ים או בריכה, קפואים, מעושנים, מבושלים, מטוגנים, מיובשים, צלויים, אפויים או מלוחים, או סלט דגים או ממרח דגים;
 - (5) תבשילים, ביצים ומוצרי ביצים, סלטים או ממרחים המכילים בשר, דגים וכל מזון המיועד למאכל אדם המכיל בשר או דגים;
- "מכירה" - לרבות -
 - (1) מכירה בסיטונות או בקמעונות;
 - (2) הצעה למכור;
 - (3) פרסום, הצגה, שמירה, העברה, משלוח, ייבוא, הובלה או מסירה לשם מכירה;
 - (4) גרם מכירה;
 - (5) הכנה או החזקה לשם מכירה;
 - (6) החלפה, המרה, הספקה או עשייה אחרת, בתמורה ישירה או עקיפה; וכן ייצור, עיבוד, אחסון, החזקה, הצגה או הצגה למכירה של מוצרי בשר, בין שנמכרו ובין שלא נמכרו, וייצור לשם מכירה במקום;
- "עוסק" - אחד או יותר מאלה:
 - (1) בעל הרישיון לעסוק בעסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן - חוק רישוי עסקים);
 - (2) בעל העסק;
 - (3) המחזיק בפועל בעסק;
 - (4) אחראי על העסק;
 - (5) שותף פעיל בעסק;
 - (6) אדם אחר העובד בעסק;
 - (7) ספק;
- "עופות" - לרבות עופות בית, תרנגולות, יונים, אווזים, ברווזים, תרנגולי הודו, עוף גינאה, שלו, פסיון, יען, עופות בר ומוצריהם מכל מין וגיל;

"עסק" - מקום המשמש למכירת בשר או מוצרי בשר לרבות עסקים כאמור בפריטים 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 6.8, 6.9, 6.10 ו-7.9 בתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה-1995 (להלן - תוספת לצו רישוי עסקים), בין אם הוא נושא רישיון עסק בפועל, ובין אם לאו ;

"צרכן" - מי שקונה או רוכש, באופן או בדרך כלשהי, בשר או מוצרי בשר שלא כדי למכרו לאחרים לרבות שמתכוון לקנות או לרכוש בשר או מוצרי בשר כאמור ;

"ראש המועצה" - לרבות עובד המועצה שראש המועצה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן, לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 ;

"רישיון" - רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים ;

"תעודה וטרינרית" - כאמור בתוספת העשירית או האחת עשרה, לפי עניין, לתקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964 (להלן - תקנות שחיטת בהמות), וכן כמשמעות "תעודה" בתקנה 19(4) לתקנות מחלות בעלי חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1960 (להלן - תקנות בתי שחיטה לעופות).

תנאים להחזקת בשר ומכירתו

2. לא יחזיק עוסק, לא ימכור, לא ישווק, לא יכניס לעסק ולא ירשה לאחר מטעמו להחזיק, למכור או להכניס בשר לעסק אם התקיים לגבי הבשר אחד או יותר מתנאים אלה :

- (1) הוא לא עבר בדיקת משנה לפי חוק עזר זה ואינו מלווה בתעודה וטרינרית אשר חתומה בידי רופא וטרינר ;
- (2) הוא לא עבר בדיקה וטרינרית על ידי הרופא הווטרינר ;
- (3) הוא אינו ראוי למאכל אדם, על פי החלטת הרופא הווטרינר ;
- (4) הוא מזוהם, על פי קביעת הרופא הווטרינר ;
- (5) הוא אסור לצריכת אדם על פי הוראות הרופא הווטרינר ;
- (6) הוא אינו נושא חותמת או סימן היכר אחר, המאשרים כי נשטט בשחיטה המותרת על פי דין ;
- (7) הוא עלול להזיק לבריאות הציבור מסיבה כלשהי, על פי קביעת הרופא הווטרינר ;
- (8) הוא אינו מסומן על פי כל דין לרבות בהתאם לצו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), התשנ"ט-1998 (להלן - צו הגנת הצרכן) ;
- (9) הוא מוחזק מחוץ לשטח החנות ;
- (10) הוא מוחזק מחוץ למקרר או למקפיא ;
- (11) הוא מוחזק במקרר שאינו מצויד במד-קור תקין או שהטמפרטורה בו עולה על 4 מעלות צלסיוס ;
- (12) הוא מוחזק במקפיא שאינו מצויד במד-קור תקין או שהטמפרטורה בו עולה על מינוס 18 מעלות צלסיוס ;
- (13) הוא בשר עוף קפוא או מצונן שאינו מאוחסן בנפרד ממוצרי בשר אחרים ;
- (14) הוא מעיים או קיבות בקר או חלקיהם שלפני הכנסתם לעסק לא נשטפו ולא רוקנו מכל קרביהם במשחטה, ואינם מוחזקים במכלים נפרדים או במקום נפרד ;
- (15) הוא עוף שלא נמרט ולא רוקן מכל קרביו במשחטה ;
- (16) העוסק לא הורשה למכרו על פי רישיון העסק ;
- (17) אסור למכרו על פי כל דין ;
- (18) פג התאריך האחרון לשיווקו ;
- (19) הוא אינו מלווה בתעודה וטרינרית ;
- (20) הוא מצוי באריזה פגומה.

אריזת בשר

3. לא יאפשר עוסק לצרכן גישה או מגע יד לבשר שאינו ארוז מכל צדדיו בחומר אריזה שאינו סופג נוזלים.

סייג להחזקת בשר

4. לא יחזיק עוסק ולא ירשה לאחר מטעמו להחזיק בשר או מוצרי בשר שאינם ראויים למאכל אדם, שהם מזוהמים או אסורים לצריכת אדם לפי הוראות הרופא הווטרינר, למעט בשר המוחזק במכלים מיוחדים וסגורים, צבועים בצבע שחור ועליהם רשום בצורה שאינה ניתנת למחיקה, באותיות בגודל של 10 ס"מ לפחות: "בשר שאינו ראוי למאכל אדם".

אחסון בשר והובלתו

5. (א) עוסק יאחסן בשר במקרר המצויד במד-קור תקין, שהטמפרטורה בו אינה עולה על 4 מעלות צלסיוס או במקפיא המצויד במד-קור תקין, שהטמפרטורה בו אינה עולה על מינוס 18 מעלות צלסיוס, באופן שכל אחד מסוגיו יוחזק בתא נפרד או בחדר קירור על מדפים או על ווים נפרדים.

(ב) עוסק לא יוביל בשר אלא ברכב העומד בדרישות תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים להובלת בשר, דגים, עופות ומוצריהם), התשל"ב-1971 (להלן - תקנות ההובלה).

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו על מוצר בשר שמפאת תהליך עיבודו לא חלה חובה להחזיקו בקירור.

מבנה וציוד

6. (א) לא ישתמש עוסק בעסק, למטרה כלשהי, אלא בלוחות או במשטחים העשויים מחומר קשיח וחלק, שאינו סופג רטיבות או ריחות, אינו רעיל ואין קושי לנקותו.
- (ב) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), לא ישתמש עוסק בעסק, למטרה כלשהי, בלוחות או במשטחי חיתוך או ביתור העשויים עץ או קרטון.
- (ג) לא יחזיק עוסק בעסק מכונות, ציוד או ריהוט, שאינם מיועדים לצורכי העסק או שאינם תקינים לשימוש; סכינים וכלי עבודה אחרים יוצמדו על ידי מיתקן מגנטי לקיר העסק.
- (ד) לא יחזיק עוסק בעסק למשמרת או למטרה אחרת טובין או סחורות או חפצים, שאינם חלק מהעסק או שנקנו מחוץ לעסק שלא לצרכיו.
- (ה) רבע משטח העסק לפחות יהיה פנוי מכל חפץ וישמש להמתנת צרכנים בלבד.
- (ו) עוסק יתקין ויפעיל בעסקו מערכת אוורור או מיזוג אוויר.
- (ז) עוסק יתקין ברצפת עסקו תעלות ניקוז, להנחת דעתו של הרופא הווטרינר.
- (ט) עוסק יתקין בעסקו ברז מים עם צינור גומי, באופן המאפשר את שטיפת הקירות והרצפה.
- (י) עוסק יתקין על דלתות וחלונות העסק רשתות למניעת כניסה או חדירה של חרקים יתושים וכיוצא בהם.
- (יא) הרופא הווטרינר מוסמך לפטור את העוסק מקיום הוראות סעיף זה, כולן או מקצתן, בהתאם לשיקול דעתו.

תנאים תברואיים

7. (א) בכל שעות העבודה, ילבש כל עוסק בעסק חלוק נקי ששרווליו קצרים ויחגור סינר עשוי גומי או חומר אחר, שאינו סופג נוזלים וקל לנקותו, שאורכו עד מתחת לברכיים, ויחבוש כיסוי ראש נקי המכסה את כל שיער ראשו.
- (ב) העוסק ייחד בעסק ארון לתליית בגדי העובדים.
- (ג) העוסק יתקין בעסקו ארון שבו יאוחסנו וירוכזו חומרי ניקוי; על הארון יוטבע באותיות בולטות "חומרי ניקוי" והוא יהיה סגור ונעול, למעט בשעת ניקוי העסק.
- (ד) העוסק ידאג כי בעסק יימצא מיתקן לרחיצת ידיים וכלים, המחובר לרשת המים של הרשות ולמיתקן מים חמים, הכול כפי שאישר מראש הרופא הווטרינר, וסמוך לו יימצאו בכל עת סבון, מברשת לניקוי ציפורניים, ראי, מגבות נייר חד-פעמיות ומכל לאיסוף ניירות.
- (ה) לא יחזיק ולא יטפל עוסק בדרך ובאופן כלשהו במוצרי בשר, לרבות הכנה, שיווק, עיבוד או הגשה אם יש על פניו, צווארו, זרועותיו, ידיו או אצבעותיו, פצעים, חבורות או חטטים או כשציפורניו אינן גוזזות או כשהוא בלתי מגולח למעט מי שמגדל זקן.
- (ו) לא יעסוק עוסק בהכנת מוצרי בשר, מכירתם, הובלתם, הפצתם, הגשתם, עיבודם ושיווקם, אלא אם כן הוא בריא ואינו סובל ממחלת עור העלולה לגרום לזיהום ממגע עם מוצרי בשר או אינו לוקה במחלה מידבקת אחרת העלולה לעבור לאדם אחר באמצעות מזון, והוא אינו נושא טפיל, נגיף או חיידק של מחלה כאמור; לעניין זה, "מזון" - כהגדרתו בפקודת בריאות הציבור (מזון), התשמ"ג-1983.
- (ז) הוראות סעיפים קטנים (ה) ו-(ו) יחולו גם על מוביל; המוביל יהיה לבוש בבגדי עבודה נקיים.
- (ח) הרופא הווטרינר מוסמך לפטור את העוסק מקיום הוראות סעיף זה, כולן או מקצתן, בהתאם לשיקול דעתו.

טיפול בדגים שאינם קפואים

8. בעסק שבו נמכרים דגים שאינם קפואים יחולו כל אלה:
- (1) העוסק יקצה בעסק מקום מיוחד, בשטח של 3 מ"ר לפחות, שבו יתבצע ניקוי הדגים על גבי שולחן מפלדת אל חלד בלבד;
- (2) העוסק יציב במקום מכל עם מכסה ובתוכו שקית ניילון אטומה לאיסוף פסולת בגודל מתאים להיקף העבודה במקום.

אחזקת דגים

9. (א) העוסק יחזיק דגים חיים בבריכה מיוחדת המכילה מים זורמים והיא מחוברת לרשת ביוב; ממדי הבריכה, מיקומה והחומרים שמהם היא בנויה, ייקבעו מראש על ידי הרופא הווטרינר; בבריכה יהיה מקור אוויר או חמצן.
- (ב) בחנות שבה נמכרים דגים קפואים, יחזיקם העוסק באחסון במקפיא.
- (ג) בחנות שבה נמכרים דגים מצוננים, יחזיקם העוסק באחסון במקרר נפרד, כאשר שכבת קרח נמצאת מתחתם ומעליהם, והקרר ייוצר ממים באיכות מי שתייה בלבד.
- (ד) עוסק יטפל בדגים בהתאם לתקנות בריאות הציבור (מזון) (בדיקת דגים), התשמ"א-1981 (להלן - תקנות בדיקת דגים).

פסילת בשר והשמדתו

10. (א) מצא הרופא הווטרינר, לאחר בדיקה, כי בבשר שהוצג למכירה התקיימו התנאים המנויים בסעיף 2, כולם או מקצתם, רשאי הוא לתפוס, להחרים, לפסול, לסלק או לבער את הבשר, וכך רשאי הוא לצוות על העוסק להשמידו או למנוע באופן אחר את השימוש בו למאכל אדם או להתיר את השימוש בו לצורך אחר.

- (ב) השמדת בשר תבוצע בנוכחות הרופא הווטרינר שבדק אותו או בנוכחות אדם שהוא הרשה לכך בכתב.
(ג) לא ישולם פיצוי בעד בשר שהושמד כאמור.
(ד) העוסק יישא בהוצאות שהוציאה המועצה לאחסון או להובלת הבשר לשם ביעורו או השמדתו; אישור בכתב מאת הרופא הווטרינר בדבר סכום ההוצאות ישמש ראיה לכאורה לדבר.

הובלת בשר

11. (א) לא ימסור עוסק בשר להובלה, לא יעמיס ולא ישווק בשר אלא ברכב שבעליו או שמפעילו מחזיק ברישיון עסק בר-תוקף להובלת בשר וכן יהיה בו מד-קור (להלן - רכב קירור).
(ב) מוביל יוביל בשר או מוצרי בשר המובלים ברכב קירור בטמפרטורה, בארגז קיבול ובאריזה שנקבעו בתקנות ההובלה.
(ג) מוביל ועוזריו יבדקו ויוודאו, בטרם יעמיסו את הבשר או מוצרי הבשר, כי הרכב נקי, בלא שאריות מזון או ריח או פסולת אחרת, מקקים, מכרסמים ופסולת אריזות.
(ד) מוביל יוביל בשר, עופות ומוצרי בשר על משטחים עם תנועת אוויר חופשית מתחתם.

זמן הובלה

12. מוביל יסמן את שעת יציאת רכב הקירור מהמשחטה או מהמפעל, וכן את שעת הגעתה לבדיקת משנה; רכב כאמור, שהיה בדרכים זמן ממושך מהרגיל, ייבדק על ידי המוביל אם לא נפגמה מערכת הקירור ואם המוצרים שהיו ברכב ראויים לשיווק.

החזקת מפתחות העסק

13. עוסק יחזיק את מפתחות העסק, המחסן והמקררים, במקום גלוי בעסק במשך כל שעות פעילותו.

בדיקת משנה

14. (א) לא יכניס אדם לתחום המועצה, לצורכי מכירה, בשר או מוצרי בשר, אלא לאחר שעבר בבדיקת משנה על ידי הרופא הווטרינר.
(ב) בבדיקת משנה תיערך במשרדי המחלקה הווטרינרית של המועצה או במקום אחר, בתחום המועצה שאושר על ידי המנהל בשעות שנקבעו ופורסמו מראש בידי הרופא הווטרינר.
(ג) עוסק יחזיק בעסק חשבונות ותעודות משלוח או צילומן שלפיהן עבר הבשר בבדיקות משנה, הנושאות חותמת המחלקה הווטרינרית במועצה, במשך חודשיים מתאריך החתמתן, ולמוצרים קפואים עד גמר תוקף המוצר לשיווק.
(ד) בעבור בבדיקת משנה של בשר, מוצרי בשר ודגים, תשולם אגרה בהתאם לקבוע בתקנה 73 לתקנות שחיטת בהמות ובתקנה 10 לתקנות בבדיקת דגים לפי העניין;
בעבור בבדיקת משנה לעופות ישלם העוסק למועצה אגרה בשיעור הנקוב בתוספת לחוק העזר.

סמכויות הרופא הווטרינר

15. הרופא הווטרינר או מי שהוסמך על ידו, רשאי להיכנס, בכל עת סבירה לעסק אם יש להם יסוד סביר להניח שמוכרים בו בשר כדי -
(1) לבדוק את הבשר או מוצריו או ליטול מהם דוגמאות לבדיקה; העוסק יישא בהוצאות שהוציאה המועצה לבדיקה כאמור; אישור בכתב מאת הרופא הווטרינר בדבר סכום ההוצאות ישמש לכאורה ראיה לדבר;
(2) לדרוש את העברת הבשר ממקום למקום לשם בדיקה יסודית או בבדיקה נוספת או בבדיקת מעבדה;
(3) לדרוש הפשרת בשר קפוא או מקורר לצורכי בדיקה;
(4) לברר אם נעשה מעשה שיש בו משום הפרת הוראות חוק עזר זה, כולן או מקצתן ולנקוט אמצעים הדרושים לקיומן;
(5) לדרוש ביצוע שינויים, תיקונים, ניקוי, החלפת אבזרים או ציוד ודרישה אחרת הנוגעת למצבו התברואי של העסק.

חובת מילוי דרישה

16. עוסק ימלא אחר דרישות ראש המועצה והרופא הווטרינר או נציגיו המוסמכים לפי חוק עזר זה, בתוך התקופה שנקבעה בדרישה.

איסור הפרעה

17. לא יפריע אדם לרופא הווטרינר או לנציגיו המוסמכים בביצוע עבודתם ולא ימנע בעדם מלהשתמש בסמכויותיהם לפי חוק עזר זה.

הצמדה למדד

18. תעריפי האגרות הנקובים בחוק עזר זה יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה שלאחר פרסום חוק עזר זה (להלן - יום העדכון), לפי שיעור שינוי המדד מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.

תוספת

(סעיף 14 (ד))

שיעור האגרה בשקלים חדשים

0.35	אגרת בדיקת משנה לעופות, לכל ק"ג
300	בדיקה וטרינרית שלא בשעות הקבועות

ו' בשבט התשע"ג (17 בינואר 2013)

וגייה כיוף

ראש המועצה המקומית עוספיה